

Referat fra møte i Faggruppe Matrikkel

Tid: Torsdag 15. desember 2022

Sted: Hybridmøte i lokalene til Kartverket, Storgata Oslo

Referat ved Lars Elsrud og Michael Pande-Rolfsen

Deltakere i møtet:

Navn	Arb.giver/rolle	Deltakelse
Stig Knutsen	Oslo kommune	v
Tollef Sira	Sandnes kommune	v
Marius Zahl Johnsen	Hadsel kommune	syk
Bjørn Inge Fossen	Luster kommune	v
Lars Elsrud	Kartverket og referent	v
Anders Braaten	Kartverket	v
Inger Margrethe Kristiansen	Kartverket	v
Gjertrud Hansen	Bergen kommune	
Heidi Liv Tomren	KS/leder	v
Michael Pande-Rolfsen	KS/deltaker og referent	v
Gjester		
Olav Jenssen	Kartverket	Sak 5
Nancy Niemann	Kartverket	Sak 1
Siri-Linn Ektvedt	Kartverket	Sak 3 og 4
Ståle Fjogstad	Kartverket, innleid konsulent	Sak 1

Saksliste:

- Referat fra forrige møte den 4. november.
- 1. Status og videre planer for arbeidet med definisjon av bruksenhet og kodesystem i modernisert bygningsdel/matrikkel. Orientering ved Kartverket, Nancy og Ståle
- 2. SSB åpner opp for at KOSTRA formålscoder kan registreres i modernisert matrikkel. KS orienterer om:
 - a) Forutsetninger som må på plass for at matrikkelens bygningsdel kan forvalte KOSTRA-koder for kommunale- og fylkeskommunale bygg
 - b) Innspill til videre prosess, ref spørsmålene til Oslo kommune/storkommunegruppa. Se eget vedlegg i Teams.
 - c) Informasjon fra avholdte møter i arbeidsgruppe KOSTRA eiendom og møte i ASSS Eiendom (brukerbehov som skal løses).
- 3. Egenregistrering – felles prosjekt KS/kommunene/Kartverket som kan utrede løsninger for privatpersoner/fritidsboliger og kommunen/KOSTRA-koder formålsbygg. Kartverket orienterer om status for arbeidet og planer for hvordan dette følges opp.
- 4. Veikart plan, bygg og geodata. KS orienterer om tre prioriterte satsinger og dialogen med KV
 - a) Fiks Matrikkel, ref fellesmøte KV og KS den 2.12. Oppgaver, roller og gjennomføring.
 - b) Tilgang til data – behovet for nye nasjonale api, ønsket om å redusere avhengigheten av lokale kopier i kommunene og behovet for ny infrastruktur.
- 5. Adkomstpunkt – ny funksjonalitet i forhold til adresse – Orientering ved Kartverket.

6. Sefrak, orientering om prosessen med Riksantikvaren. KV ved Anders orienterer om status for denne saken.
7. Møteplan 2023
8. Eventuelt/orienteringssaker
 - a) Status for arbeidet med «buer»? KV skal oppsummere tilbakemelding til KDD med bakgrunn i høring.
 - b) Spørsmål om eHandelsløsningen og stenging 8. desember. KV orienterer.
 - c) Inndelingsbasen,
 - d) evt andre innspill.

Sak 0 - Referat fra forrige møte

Referat fra forrige møte den 4. november var ikke satt opp som egen sak til møtet, men Heidi Liv spurte om det var kommentarer til referatet. Dette er tidligere sendt ut og ligger på Teamsområdet for faggruppe matrikkel.

Det var ingen kommentarer til referatet.

Sak 1 - Status og videre planer for arbeidet med definisjon av bruksenhet og kodesystem i modernisert bygningsdel/matrikkel. Orientering ved Kartverket, Nancy og Ståle

Det henvises til egen presentasjon der Nancy og Ståle orienterte om forslaget til definisjon av «bruksenhet» og «samla bruksenhet» slik dette ble presentert for referansegruppen. I tillegg orienterte Nancy og Ståle om dialogen/diskusjonen som pågår i arbeidsgruppen mht å finne fram til et egnet kodehierarki som kan brukes i fremtiden for sortering og koding av en bruksenhet. Forslaget skal presenteres på neste møte i referansegruppa på nyåret. Følgende refereres fra dialogen i faggruppen:

- Oslo kommune støtter forslag til definisjon av «bruksenhet» og «samla bruksenhet», men er usikker på om «samlet bruksenhet» kan svare ut en utfordring som Oslo har der en bruksenhet kan gå over flere bygg og over flere eiendommer og der bygningspunktet er knyttet til en av eiendommene. Det kan også oppstå utfordringer for konstruksjoner der det inne i samme bygg kan være en blanding av forskjellige anleggseiendommer, grunneiendommer m.m. Ett innspill til løsning fra Oslo kommune, kan være «å huke av» en gitt bruksenheten som går over flere eiendommer og bygninger, for så å registrere de aktuelle bygninger og matrikkelenhetene denne går over. En får da ikke areal per eiendom, men dette er ikke et problem for Oslo kommune sin modell for eiendomsskatt.
- **Det har vært et sentralt prinsipp for arbeidsgruppen at et bygg skal kunne deles inn i bruksenheter og at en bruksenhet derfor skal ligge innenfor en konkret bygning.** Begrepet «samla bruksenhet» kan brukes for å «lenke» sammen deler av en bruksenhet om denne er fordelt på flere bygg, for eks en leilighet som disponeres av en bruker, men som også har en garasje som tilhører bruksenheten, men som ligger i et annet bygg.
- Oslo kommune ble oppfordret til å melde inn sine innspill skriftlig til arbeidsgruppen, ref det som er kommunisert til referansegruppa. I det videre arbeidet vil arbeidsgruppen vurdere alle innspill opp mot hensynet til en fremtidige bygningsdel som kommunene og Kartverket evner å vedlikeholde og som gir nytteverdi for samfunnet.
- Det ble også reist spørsmål om en risikerer at kobling av bruksenheter (f.eks. fritidsbolig og naust) på forskjellige eiendommer uthuler tinglysingen. Kan en evt koble dette opp mot krav om tinglysing av rettigheten? Dette er en problemstilling som gjelder mange typer bygg, både eksisterende og retter som etableres i nye jordskiftesaker. Her bør en se på muligheten

Trondheim har sett på med «usynlig» hjelpelinje under bygget (linje som ikke vises, men som ligger «på et annet nivå», slik at en kan søke opp bruksenheter med reell eier selv om vedkommende ikke er eier av den underliggende grunnen). Dette for å kunne varsle / få tak i de konkrete eierne.

- Rettigheter som er knyttet til en bruksenhet, f.eks naustrett som ligger i grunnboka kunne også vært koblet til matrikkel.
- Kategorien «ikke godkjent bolig» ble også tatt opp. Oslo kommune har 5.500 av disse. Disse er ikke ulovlige, men er definert som «Ikke godkjent bolig». Dette ansees ikke som et problem med den nye modellen. Dette er semantikk. Begrepet «Ikke godkjent bolig» etter PBL bør hete noe annet da dette jo dreier seg om godkjente boliger.
- Det ble også pekt på utfordringer om en innfører en modell der det blir mange tomme felter for eksisterende enheter, gjenbruker etablerte begreper med ny definisjon og legger opp til en modell med mye arbeid for å «få eksisterende bygg inn i ny modell».
- Når man skal ta stilling til koder og hensynet til hva som er gjort fram til dagens praksis, er det mulig å bruke dato for innføring av ny bygningsmodell for å håndtere et skille til nytt kodesystem for de som skal bruke dataene.
- Det ble presisert at faggrupped medlemmene må gi evt innspill til forslaget som nå foreligger, skriftlig i løpet av uke 50. Medlemmene ble også oppfordret til å delta på møtene i referansegruppa. Da får man tilgang til resultatene fra arbeidsgruppa fortløpende.

Sak 2 - SSB åpner opp for at KOSTRA formålskoder kan registreres i modernisert matrikkel.

KS orienterte om status på dette området. Det henvises til egen presentasjon der KS gikk gjennom følgende:

- a. Informasjon fra avholdte møter i arbeidsgruppe KOSTRA eiendom og møte i ASSS Eiendom (brukerbehov som skal løses).
- b. Forutsetninger som må på plass for at matrikkelens bygningsdel kan forvalte KOSTRA-koder for kommunale- og fylkeskommunale bygg
- c. Innspill til videre prosess, ref spørsmålene fra Oslo kommune/storkommunegruppa (eget brev).

Følgende refereres fra gjennomgangen i faggruppen:

- Rapportering av KOSTRA-tall til dagens matrikkel settes på vent og skjema 34s levetid forlenges, ref behandling i KOSTRA-arbeidsgruppe. SSB orienterer kommunene i eget brev. Vedtaket bygger på:
 - Arbeidet med en modernisert matrikkel/bygningsdel er godt i gang. Dette gir nye muligheter for å ta imot og forvalte data på bruksenhetsnivå.
 - Behov for mer innsikt og en bredere forankring av hva som skal legges i matrikkelen og en fremgangsmåte/strategi for hvordan data evt skal registreres og forvaltes i matrikkelen, ref brev fra storkommunegruppa og behandling i faggruppen tidligere.
 - Vi trenger mer innsikt i behovet som kommunene/ASSS eiendom har, blant annet bruk av koder og evt andre data som man ønsker å forvalte i matrikkelen.
 - Nasjonal klientløsning for egenregistrering av informasjon som muligens også kan benyttes på dette området.
- Eget møte i nettverket ASSS Eiendom der man gjennomgikk vedtaket i KOSTRA-arbeidsgruppe og diskuterte kommunenes behov innenfor området eiendom/formålsbygg

når det gjelder tilgang til arealinformasjon. Nær alle indikatorene fordeler ressursinnsats pr arealenhet. Arealinformasjon på bruksenhetsnivå er sentral informasjon for nettverket. Mye tyder på at dette nettverket vil stille seg positive til en form for egenregistrering av nødvendig informasjon om arealer og formålskoder forutsatt at de involveres i arbeidet med å utvikle en slik løsning. KS ser det som sannsynlig at eiendomsmiljøet i kommunene vil se en gevinst i dette arbeidet og at de dermed vil prioritere å få inn informasjon gjennom en løsning for «egenregistrering».

- KS fremhever at den videre prosessen må adressere de utfordringene som fremgår av brevet fra Storkommunegruppa. KS understreker også behovet for gode prosesser framover der kommunene involveres i det videre arbeidet med:
 - utvikling av innholdet i fremtidig bygningsdel (pågående prosjekt)
 - utvikling av løsning for egenregistrering
 - utvikling/driftssetting av ny matrikkel.
- Oslo kommune fremhever at det er viktig å ha et bevist forhold til om de som skal utføre egenregistrering, inkl. kommunens eiendomsmiljø, skal kunne registrere inn nye bruksenheter og herunder koble til adresser m.m. De bør i så fall få tilgang til en fremtidig løsning med 3D-bygg der «korridorene» ligger inne som «veier» og bruksenheter er koblet til disse. Da vil en få en god matrikkel med god informasjon om hva som finnes hvor i bygget.
- Oslo kommune har vurdert at man trenger 10 år for å oppdatere dette datagrunnlaget i matrikkelen gjennom matrikkelføringsmiljøet.
- Faggruppen har savnet informasjon om prosessen fram til vedtaket i Kostra-arbeidsgruppe på bl.a. Kartverkets hjemmeside, slik at alle kommuner var kjent med prosessen selv om brevet ikke har vært klart før nå.
- KS kommer tilbake med et forslag til vedtak som faggruppen kan ta stilling til i neste møte. Et forslag kan være: «FM tar orienteringen til etterretning og støtter forslaget om et fellesprosjekt med KV om egenregistrering der en også ser nærmere på behovene til eiendomsmiljøet i kommunene».

Sak 3 - Egenregistrering – felles prosjekt KS/kommunene/Kartverket som kan utrede løsninger for privatpersoner/fritidsboliger og kommunen/KOSTRA-koder formålsbygg.

Kartverket orienterte om status for arbeidet og planer for hvordan dette følges opp. Følgende refereres fra gjennomgangen:

- Når det gjelder egenregistrering, forholder Kartverket seg til dette på to måter:
 - Lovendringen og prinsippet som ligger der. Her er arbeidet med forskrifter påbegynt.
 - Prosjektet med fritidsboliger som bygger på dialogen med Skatt.
- Fornyelse av matrikkelen går rett inn i begge deler, herunder det igangsatte arbeidet med definisjon av bruksenheter og klargjøring av innhold og kodestruktur som kan registreres ned på bruksenheter innenfor en bygning.
- Statsbudsjettet forskyver arbeidene i ett år, men har fått noe finansiering til å starte opp i 2023, men ikke like mye som ønsket.
- Kartverket har startet med å se på grenseflaten inn mot Skatt og startet dialogen med Skatt og SSB om fagtemaer som må ivaretas.
- KS pekte på viktigheten av å involvere kommunene tidlig mht innretning av arbeidet med egenregistrering. KS ønsker at kommunene involveres både i arbeidet med forskriftene og i

dialogenen med Skatt/SSB for å sikre at egenregistrering fanger opp behov utover fritidsboliger og at man oppnår robuste løsninger som sikrer framtidig eierrapportering og gode prosesser for behandling av innrapporterte data i etterkant.

Sak 4 - Veikart plan, bygg og geodata. KS og KV orienterer om tre prioriterte satsinger og dialogen med KV

Følgende ble gjennomgått:

- Fiks Matrikkel, ref fellesmøte KV og KS den 2.12. Oppgaver, roller og gjennomføring.
- Tilgang til data – behovet for nye nasjonale api, ønsket om å redusere avhengigheten av lokale kopier i kommunene og behovet for ny infrastruktur.

Følgende refereres fra gjennomgangen:

- Kartverket og KS har innledet et samarbeid og dialog om hvordan en modernisert matrikkel kan tilrettelegges for kommunene. Dette arbeidet er i startfasen. Egen workshop har vært gjennomført. Formålet var å **identifisere og prioritere samarbeidsområder** mellom Fiks-plattformen og Matrikkelen. Så langt har man identifisert tre prioriterte utviklingsområder:
 - Utvikling av løsning for egenregistrering.
 - Nasjonale api og grensesnitt for tilrettelegging av matrikkeltjenester til kommunal sektor, omtalt som «Fiks Matrikkel». Dette må ikke forveksles med Fiks Matrikkelføring som er en protokoll for å overføre data fra byggesak til kommunens matrikkelklient.
 - Strategier og løsninger som på sikt kan redusere behovet for kopiløsninger av matrikkelen i kommunene.
- Behovet for tilgang til data og nye nasjonale api ble diskutert, også ønsket om å redusere avhengigheten til lokale kopier i kommunene og behovet for ny infrastruktur. Noen innspill:
 - Må skje over lang tid og ha en smidig utvikling for å ivareta dagens løsninger
 - Nødvendig med en forankring i KS sin samstyringsstruktur, videre til DU og KommIT-rådet. Sentralt å kartlegge behov tidlig som skal løses og prioritere disse.
 - Sikkerhet er sentralt, men vi vet ikke hvordan dette vil påvirke løsningene og kravene til kommunene nå. En legger til grunn at det er bedre muligheter for å ivareta dette med en sentral løsning.
 - Viktig å tilrettelegge rammebetingelser som sikrer at nye og mindre aktører også kan tilby tjenester til kommunene. Kommunene ønsker økt konkurranse mellom leverandørene.
- KS har fokusert på tre strategiske satsinger som en oppfølging av veikartarbeidet. Arbeidet med en modernisert matrikkel inngår i disse satsingene.
- Representanter i faggruppen stiller seg positive til planene som er presentert, men pekte på behovet for mer informasjon om hva dette vil bety for kommunene. Viktigheten av å involvere kommunene ble også understreket. Andre kommentarer og innspill:
 - En overgang til Fiks med tilgang til en modernisert matrikkel og nye API'er og vekk fra lokale, private registre med informasjon hentet fra matrikkelen, kan være arbeids- og utgiftskrevende for kommunene. Viktig med en god kommunikasjonsplan for dette.
 - Faggruppa tror at dette er riktig retning å gå, men viktig for kommunene å ha tid til å omstille seg sammen med bl.a. leverandørene. Viktig at de får en forutsigbar tidsplan å forholde seg til. Bekymring knyttet til fleksibilitet lokalt.

- Det ble også understreket at en ikke bare ser på matrikkelen i denne sammenhengen, men også samspillet med den informasjonen som ligger i de private registrene ved siden av og som dekker kommunenes behov, slik at en modernisert matrikkel også inneholder evt annen informasjon som en naturlig er del av denne.
- Saken settes opp på neste møte i faggruppen.

Sak 5 - Adkomstpunkt – ny funksjonalitet i forhold til adresse – Orientering ved Kartverket.

Det henvises til egen presentasjon av denne saken. Følgende refereres fra gjennomgangen i faggruppen:

- Bakgrunnen for arbeidet er blant annet mer kompliserte bygninger.
- Kommunene ønsker bedre løsning for å vise hvor atkomstpunkt skal ligge, eksempelvis visualisert med en strek mellom adressen og adkomstpunktet, muligheten for å «dra/slippe» endepunktet på streken i et eget kartlag. Kartverket tar kontakt med Oslo kommune for å se hvordan dette kan løses på best mulig måte.
- Ønske fra kommunene om at det sees på muligheter for massivregistrering der det kan være aktuelt.
- Kommunene er ikke fremmede for bistand til registrering. Kartverket ønsker en raskere framdrift og en mulig løsning, forutsatt nødvendige ressurser, kan være å rigge et prosjekt.
- Det ble fra kommunene foreslått egenregistrering fra hjemmelshaver, de kjenner kanskje best til de lokale forholdene.
- Analysen fra KV er sendt ut til mange kommuner. Viser adresser som ikke har adkomstpunkt. KV ønsker at alle som skal registrere adkomstpunkt har et kurs i forkant der de orienterer om bruk og registrering av atkomstpunkt. Dette finnes her: [Veiledning atkomstpunkt | Kartverket.no](https://www.kartverket.no/veiledning-atkomstpunkt)

KV tar med innspillene tilbake og diskuterer hvordan man følger opp denne saken videre.

Sak 6 - Sefrak, orientering om prosessen med Riksantikvaren. KV ved Anders orienterer om status for denne saken.

Det henvises til egen presentasjon. Følgende refereres fra gjennomgangen i faggruppen:

- Kartverket er i dialog med Riksantikvaren om overføring av SEFRAK til RA. De er enige om en løsning der:
 - Kartverket overfører SEFRAK-dataene til Riksantikvaren, men beholder en tagg i matrikkelen der det er SEFRAK
 - Kartverket og Riksantikvaren benytter tjenester fra hverandres register for å lese endringer på SEFRAK eller bygg.
- Riksantikvaren har et ønske om at dette kan gjøres i løpet av 2023.
- Kartverket jobber med å skaffe en oversikt over hvor SEFRAK-informasjonen blir brukt og konsekvenser rundt endringen, blant annet ønsker de informasjon om evt utfordringer.
- Andre innspill:
 - For tungvint for kommunene å registrere rett i Askeladden slik det er i dag. Kommunene benytter ulike forvaltningsløsninger som inkluderer kart/GIS for å forvalte lokale data.
 - KS kan følge opp RA for å avklare hvordan man kan fange opp lokale føringer som i dag ikke blir lagt i Sefrak.

Sak 7 - Møteplan 2023

Forslag til møteplan ble presentert. Kartverket meldte tilbake at 14. desember ikke går for deres del.

- Februar: torsdag 9.2 kl 12-14:30 (teams)
- April: torsdag 13.4 Fysisk i Oslo – evaluering av arbeidet i faggruppen og mandat
- Juni: torsdag 8.6 kl 09-11:30 (teams)
- August: torsdag 31.8 09-11:30 (teams)
- Oktober: torsdag 26.10 Fysisk i Oslo
- Desember: torsdag 14.12 12-14:30 (teams)

KS sender ut invitasjon til møtene.

Sak 8 - Eventuelt/orienterings saker

Følgende ble gjennomgått:

- Status for arbeidet med «buer»? KV vil oppsummere tilbakemelding til KDD før jul med bakgrunn i høring.
- Spørsmål om eHandelsløsningen og stenging 8. desember. KV orienterte om at denne er stengt ned grunnet gammel teknologi og at webklient ikke oppfylte kravene til UU. KV ønsker å se fremover mht en helt ny løsning. Ønsker ny løsning der grunnboksutskrift mm kan hentes ut. Behandler bestillingene inntil videre via «Fast eiendom» og Ullensvang (boret).
- Oslo er opptatt av retten til innsyn i pantdokumentene og retten til å videreforme disse. Dette kan muligens sees i sammenheng med innledet dialog mellom KS, tinglysingsmyndigheten og kommune-representanter i faggruppen.
- KV informerte om NIBAS og at denne delen av den moderniserte matrikkelen nå er på lufta i sin første versjon på ny plattform (SKIP), se informasjon på Kartverkets intranettside, hvor det i ingressen heter: Kartverket har tatt et viktig steg for å modernisere matrikkelen, når de i slutten av november produksjonssatte første del av den nye løsningen for nasjonal inndelingsbase (NIBAS). Denne blir viktig i kommune- og fylkestingsvalget 2023.
- Annet:
 - Boligmappa skaper ekstraarbeid for matrikkelmiljøet i en del kommuner fordi det er mangelfull kobling mellom andel og bruksenhet.
 - Det ble påpekt at høringen for ny standard som blant annet omtaler ulike arealtyper, NS3940, nylig har vært på høring uten at kommunene er orientert om dette. Det er synd at slike høringer ikke blir sendt til kommunene, for dette kan potensielt få stor betydning for kommunene. Det var en fra planavdelingen i Bergen kommune som hadde vært med i dette arbeidet, eller så var det mye takstfolk, folk fra Dibk, Kartverket, eiendomsbransjen etc. **KS bør ta opp denne saken.**